

MØTE I KONTAKTUTVALGET 7.2.1991

Statsminister Gro Harlem Brundtland

Jeg ønsker velkommen til dette møte i Kontaktutvalget. Vi ønsker et samarbeid for å ivareta viktige nasjonale hensyn når det gjelder økt sysselsetting og lav kostnadsvekst.

I tillegg nr. 1 til Statsbudsjettet presenterte Regjeringen sitt generelle syn på inntektspolitikken slik:

"Hvis en skal kunne opprettholde en rimelig balanse i norsk økonomi, må pris- og kostnadsveksten i Norge ikke overstige veksten i våre konkurrentland. Om oljeavhengigheten skal reduseres bør tvert om veksten ligge lavere enn i disse landene.

På hele 80-tallet har pris- og kostnadsveksten gjennomgående vært sterkere i Norge enn i våre konkurrentland, men i løpet av 1989 kom den innenlandske veksten ned på linje med andre land. I de siste årene har imidlertid arbeidsløsheten i Norge økt sterkt. Denne regjering har ambisiøse mål når det gjelder sysselsettingen. Det må derfor føres en politikk og utvikles ordninger som sikrer en moderat kostnadsvekst også i situasjoner med stor aktivitet. I denne sammenheng må det legges vekt på å utvikle et inntektspolitisk samarbeid mellom myndighetene og organisasjonene i arbeidslivet.

Myndighetene og arbeidstakernes organisasjoner har felles interesse når det gjelder å få redusert ledigheten og dempe den generelle kostnadsveksten. Regjeringen legger opp til en mer konkret drøfting med organisasjonene når det gjelder hvilken form dette bør ha etter at statsbudsjettet for neste år er vedtatt, men i god tid før forhandlingene starter opp til våren."

Det er altså vår vurdering at vi alle er tjent med kontakt og samarbeid omkring inntektsoppgjørene. Men formene for dette samarbeid vil kunne variere avhengig både av den økonomiske

situasjon og av den vurdering organisasjonene selv har av hvilken form som er den mest hensiktsmessige. Det er min oppfatning at det omfattende og tildels utradisjonelle samarbeid vi hadde i 1988 og -89 spilte en avgjørende rolle for å rette opp grunnleggende ubalanser i norsk økonomi, bringe kostnadsveksten ned på et akseptabelt nivå og legge et bedre fundament for ny økonomisk vekst og økt sysselsetting. Det var også et viktig bidrag til økt erkjennelse om viktige sammenhenger i vår nasjonale økonomi og om vår avhengighet av de internasjonale markedene. Det bidro til holdningsendringer. Særlig når det gjelder sysselsettingen ble det en annen og dårligere utvikling enn det var regnet med.

Likevel er det ingenting som tyder på at de problemene vi her står overfor ville vært mindre uten det omfattende inntektspolitiske løft som den gang ble tatt. Det er snarere slik at uten den jobb som den gang ble gjort, ville vanskelighetene vært vesentlig større nå. Vårt arbeid for å redusere ledigheten, vil finansministeren og arbeidsministeren redegjøre nærmere for.

Vi kan ikke utelukke at det også i fremtiden kan være situasjoner der det blir aktuelt med meget omfattende inntektspolitiske samarbeids-løsninger.

Vi står nå overfor annet-års-oppgjør i to-årige avtaler. Det er mitt inntrykk at organisasjonene har forberedt seg på selv å ta hovedansvaret for den praktiske utforming av disse inntektsoppgjør, uten at Regjeringen bringes direkte inn som tredje part. Regjeringen har søkt å underlette et nøkternt inntektsoppgjør som kan bidra positivt til konkurransevne og sysselsetting slik vi redegjorde for - og fikk positive reaksjoner til i vårt møte i november.

I vurderingen av budsjettet for 1991 la Regjeringen vekt på økt sysselsetting, en sosial profil for skatter, avgifter og barnetrygd og utbygging av slike ordninger som foreldrepermisjon, i tråd med organisasjonens vurdering.

Slik sett har vi lagt vekt på å bidra i inntektspolitisk sammenheng.

Finansministeren vil gjøre nærmere rede for den internasjonale og nasjonale økonomiske utvikling, de økonomisk politiske tiltak Regjeringen har satt iverk og spørsmål som det fortsatt arbeides med. Arbeidsministeren vil gjøre nærmere rede for situasjonen og tiltakene på arbeidsmarkedet og de generelle holdninger Regjeringen vil legge til grunn i de oppgjør der den selv er part.

Det er vel kjent at Regjeringen ser behovet for å aktivisere og fornye næringspolitikken, og i ulike andre sammenhenger har vi invitert til synspunkter på dette. Selv om vi mener det er viktig, er ikke næringspolitikken satt på dagsorden idag, der selve inntektsoppgjøret er hovedtemaet.

Vi vil være lydhøre og vurdere de spesielle ønsker organisasjonene har foran oppgjøret, og vi vil være tilgjengelige for kontakt under selve oppgjøret om partene skulle finne det nødvendig. Men vi har ingen "hemmelige reserver" som kan løse, store gjenstående problemer. Dette gjelder også i forhold til kommunesektoren.

Det følger av den analyse finansministeren legger fram, og av de opplegg som er gjort for skatter, barnetrygd og andre tiltak at inntektstakerne bør kunne sikres en brukbar utvikling i kjøpekraften selv med nøkterne tillegg. En slik nøkternhet vil være tjenlig for oss alle når det gjelder den framtidige utvikling av næringer og sysselsetting.